

**ДИДАКТИКА
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Освіта ХХІ століття:
теорія, практика, перспективи**

**Перша
Міжнародна
науково-практична
Інтернет-конференція**

2019, квітень, 13

Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогіки
Відділ дидактики
Київський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Київсько-українська науково-дослідницька лабораторія психодидактики
імені Яна Амоса Коменського
Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Університет Саскатчевана (Канада)
Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна (Білорусь)
Вища школа бізнесу та наук про здоров'я в м. Лодзі (Польща)
Вища школа професійної освіти імені Я. А. Коменського у м. Лешно (Польща)
Гродненський державний університет імені Янки Купали (Білорусь)
ГГО «Гродненський обласний інститут розвитку освіти» (Білорусь)
Казахський національний педагогічний університет імені Абая (Казахстан)

Освіта ХХІ століття: теорія, практика, перспективи

Матеріали
Першої міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції
(18 квітня 2019 року, м. Київ)

Київ–2019

ання за	50
ованого	52
україн-	55
ик роз-	58
ювання	60
ентів як	63
ладання	66
онально-	68
з україн-	68
х зв'яз-	70
	75
туристич-	77
ементних	77
потенціал	80
як осо-	83
техноло-	83
ування у	86
гва в ліце-	88
ентентісно	91
у – інварі-	93

<i>Мартиненко Валентина.</i> Художні і нехудожні тексти у змісті читацької діяльності молодших школярів (Україна)	95
<i>Матяш Надія.</i> Упровадження компетентнісного підходу до навчання біології в Україні (Україна)	98
<i>Мороз Петро.</i> Система дослідницьких завдань практикуму «Історія України в джерелах» як засіб формування історичної предметної та ключових компетентностей старшокласників (Україна)	100
<i>Наконечна Аліна.</i> Зв'язне мовлення як поняття і ресурс суб'єкт-суб'єктної взаємодії в освітньому середовищі початкової школи (Україна)	103
<i>Нікольська Ніна.</i> Типи двомовних шкіл у США (Україна)	106
<i>Омаров Кайрат, Алдажарова А. Т.</i> Туристично-краєзнавча діяльність і підготовки фахівців у галузі туризму (Казахстан)	109
<i>Онопрієнко Оксана.</i> Дидактико-методичні вимоги до розроблення інструментарію оцінювання результатів навчання у початковій школі (Україна)	111
<i>Пономарьова Катерина.</i> Особливості змісту початкового курсу мовно-літературної освіти в новій українській школі (Україна)	114
<i>Ремех Тетяна.</i> Зміст та умови ефективного навчання учнів громадянства (Україна)	117
<i>Шевченко Антоніна.</i> Підготовка менеджерів освітніх організацій до забезпечення психологічного здоров'я (Україна)	119
<i>Алдабергенова Айнур, Омарова Гульнар.</i> К вопросу о научной картине мира в языковом сознании: лингвокультурологический акцент (Казахстан).....	122
<i>Ахмад Олена.</i> Зміст навчання арабської мови гімназистів у контексті розвитку їх громадянської компетентності (Україна)	125
<i>Бобер Марія.</i> Навчальна діяльність молодших школярів: особливості формування громадянської компетентності (Україна)	128
<i>Бойко Тетяна, Ходорич Оксана.</i> Реалізація проектних технологій на основі міжпредметних зв'язків у викладанні зарубіжної літератури в умовах інноваційного середовища гімназії (Україна)	131
<i>Бровко Катерина.</i> Роль спецкурсів у формуванні корпоративної культури студентів (Україна)	134
<i>Вашуленко Оксана.</i> Формування комунікативно-мовленнєвих умінь молодших школярів на уроках літературного читання (Україна)	137

своїєї праці. Учень творчо застосовує та поглиблює знання, поліпшує комунікативні навички, вчиться співпрацювати у творчій команді, формує життєві компетентності, розвиває дивергентне мислення.

Планомірне впровадження проектних технологій на уроках зарубіжної літератури сприяє формуванню через особистісно орієнтовану модель навчання професійних компетентностей учасників освітнього процесу, формує соціально активну особистість, пристосовану до умов сучасного інформаційного суспільства.

¹ Сухомлинський В. О. *Сто порад вчителю*. Київ, 1984.

² *Формування змісту профільного навчання: теоретико-методологічний аспект* : кол. монограф. / [авт. кол.: Г. О. Васьківська, В. І. Кизенко, С. В. Косянчук, О. В. Барановська та ін.]. Київ, 2018. 260 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/713853/>

³ Ходорич О. І. Інноваційні педагогічні технології на уроках світової літератури як ефективний засіб формування ключових компетентностей старшокласників. *Дидактика: теорія і практика*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. С. 150–153.

⁴ Жукова А. Г. Метод проектів у контексті інноваційного розвитку освітнього середовища гімназії. *Дидактика: теорія і практика*. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2013. С. 38–49.

⁵ *Проектна діяльність у школі* / [упоряд. М. Голубенко]. Київ : Шкільний світ, 2007.

⁶ Ходорич О. І. Формування життєвих компетентностей учнів на уроках світової літератури (на прикладі школи-гімназії № 323 м. Києва). *Українознавство*. 2011. № 4. С. 202–207.

РОЛЬ СПЕЦКУРСІВ У ФОРМУВАННІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

Бровко Катерина,

аспірант кафедри теорії та історії педагогіки, асистент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Формування корпоративної культури студентської молоді буде результативним тоді, коли пронизуватиме усі сфери та види діяльності студентів. В освітньому середовищі університету формування корпоративної культури студентів може відбуватися за ознайомлення з підручниками, новими програмами та за допомогою різних форм організації навчання. Ефективному формуванню корпоративної культури студентів Київського університету імені Бориса Грінченка слугують спецкурси: «Університетські студії: Я-студент», «Університетські студії: Вступ до спеціальності», «Університетські студії: Лідерство-служіння», «Основи формування корпоративної культури особистості» для всіх освітніх рівнів та спеціальностей.

Спецкурс «Університетські студії: Я – студент» є складником циклу дисциплін професійно-практичної підготовки, нормативного блоку навчальної програми. Дисципліна передбачає формування у студентів розуміння суспільної значущості праці вчителя, спрямована на опанування базових понять, що визначають зміст і мету професії педагога та розвиток умінь визначати, аналізувати та узагальнювати основні проблеми і тенденції розвитку педагогічної науки¹.

Завдання спецкурсу: вивчення внеску визначних педагогів у розвиток освіти України; вивчення основних віх життєвого шляху та внеску Б. Д. Грінченка у розвиток української освіти; формування вміння оптимально взаємодіяти в студентській групі як різновиді соціально організованої групи людей; ознайомлення студентів з основними етапами історії освіти в Україні, історією розвитку Болонського освітнього процесу, а також з історією Київського університету імені Бориса Грінченка.

Спецкурс «Університетські студії: Вступ до спеціальності»², охоплює широке коло теоретичних і практичних завдань щодо організації освітнього процесу у закладі вищої освіти. Мета спецкурсу – допомогти студентам-першокурсникам швидше адаптуватись у новому освітньому середовищі, подолати організаційні труднощі першого року навчання, розкрити свої найкращі якості, розглянути особливості майбутньої професії, професійної діяльності, розвитку та компетенції.

Спецкурс «Університетські студії: Лідерство-служіння»³ є складовою частиною дисциплін закладу вищої освіти. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації відповідно до вітчизняних та європейських стандартів; форми, методи і засоби формування особистості майбутнього фахівця; розвиток лідерських якостей майбутніх фахівців. Мета спецкурсу – формування у першокурсників системи знань та уявлень про навчання в університеті, сферу своєї майбутньої професійної діяльності, практичних навичок взаємодії у команді, суспільстві, формування лідерських та особистісних якостей.

У контексті формування корпоративної культури студентів університету ефективним є спецкурс «Основи формування корпоративної культури особистості», мета якого – сприяння усвідомленню студентами сутності корпоративної культури особистості, а також стимулювання потреби професійного саморозвитку майбутнього викладача. Завдання курсу: ознайомлення студентів з сутнісними ознаками корпоративної культури особистості та її структурними компонентами; сприяння розвитку умінь та навичок у галузі корпоративної культури; засвоєння знань з методологічних особливостей формування «корпоративної культури» та опанування способів і засобів розвитку толерантного освітнього середовища в університеті; оволодіння навичками самостійного розроблення проектів тренінгових клубів з формування «корпоративної культури особистості»; розвиток творчості та креативного мислення студентів.

Моделювання змісту розробленого спецкурсу з формування корпоративної культури особистості детерміноване нагальними потребами суспільства та вимогами, що їх воно висуває до майбутніх педагогів, з оперттям на досягнення сучасної дидактики, на загальні принципи формування змісту робочої початкової програми та з урахуванням особливостей реалізації зв'язків дисципліни з життям у сучасному полікультурному суспільстві.

Під час добору змістового наповнення спецкурсу комплексними критеріями слугували: виховна спрямованість змісту спецкурсу; орієнтованість змісту спецкурсу на розвиток пошукової діяльності, творчого мис-

лення та креативності студентів; взаємообумовленість пізнавальної інформації та практичних робіт, закладених у змісті спецкурсу; логічність викладу навчального матеріалу, послідовність та наступність; урахування потреб сучасного ринку праці під час розроблення лекційних, семінарських занять та завдань на самостійне опрацювання.

Розроблений спецкурс «Основи формування корпоративної культури особистості» передбачає цілеспрямоване послідовне формування корпоративної культури, рефлексії та толерантної, відповідальної поведінки студентів університету, а також добір ефективних форм, методів і засобів формування у студентів корпоративної культури.

Запропонований спецкурс реалізує міжпредметні зв'язки з такими навчальними дисциплінами: «Філософія», «Психологія», «Менеджмент», «Культурологія», «Тренінг розвитку комунікативної компетентності майбутніх викладачів», «Педагогічна майстерність», «Університетські студії: Лідерствослужіння», «Університетські студії: Вступ до спеціальності», «Університетські студії: Я – студент» та ін. Також курс охоплює теоретичну й практичну частини, представлені лекційними заняттями та семінарами, самостійною роботою студентів.

Використання міжпредметних зв'язків під час вивчення цього спецкурсу, спрямованого на формування корпоративної культури студентів, забезпечує формування знань, умінь та навичок студентів з урахуванням майбутньої професійної діяльності.

Спецкурс укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання, він визначає обсяг знань, що їх має опанувати студент за освітньо-кваліфікаційними характеристиками, алгоритм вивчення навчального матеріалу, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

У змісті розробленого курсу виокремлено теоретичні питання, завдання для самостійного опрацювання, пропонується перелік тем для виконання індивідуально навчально-дослідного завдання, список рекомендованих джерел, а також перелік запитань до заліку.

Загалом спецкурс «Основи формування корпоративної культури особистості» розраховано на 72 год, з них:

- 16 – лекційних занять,
 - 12 – семінарські заняття,
 - 4 – індивідуальна робота,
 - 36 – самостійна робота,
 - 4 – модульний контроль.
- Формою підсумкового контролю є залік.

¹ Робоча навчальна програма з дисципліни «Університетські студії: Я – студент». URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/18622/>

² Терентьєва Н. О. Проектування змісту навчальної дисципліни «Університетські студії» для студентів спеціальності «Педагогіка вищої школи». *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2014. Issue 27. II(14). С. 67–70.

³ Робоча навчальна програма з дисципліни «Університетські студії: Лідерствослужіння». URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21502/>